

ผลของการใช้กิจกรรมคัตสรรในการสอนภาษาไทยที่มีต่อพฤติกรรมการสนใจเรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นางสาวสุภารัตน์ คล่องการเขียน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-582-783-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018744

117178785

EFFECTS OF USING SELECTED ACTIVITIES IN TEACHING THAI LANGUAGE ON
ATTENTIVE LEARNING BEHAVIORS OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS

Miss Sudaratana Klongkarnkien

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-783-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการใช้กิจกรรมคัดสรรในการสอนภาษาไทยที่มีต่อพฤติกรรม
การสนใจเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โดย

นางสาวสุภารัตน์ คล่องการเขียน

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ สุมณ อมรวิวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรวิทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม)

.....
(ศาสตราจารย์ สุมณ อมรวิวัฒน์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ลำลี ทองฉิว)

สุตารัตน์ คล่องการเขียน : ผลของการใช้กิจกรรมคิดสรรในการสอนภาษาไทยที่มีต่อพฤติกรรมการสนใจเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (EFFECTS OF USING SELECTED ACTIVITIES IN TEACHING THAI LANGUAGE ON ATTENTIVE LEARNING BEHAVIORS OR PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา : ศ.สุมน อมรวิวัฒน์, 512 หน้า. ISBN 974-582-783-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมคิดสรรในการสอนภาษาไทยที่มีต่อพฤติกรรมการสนใจเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนจำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน มีนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่สนใจเรียนรวมอยู่ด้วยห้องละ 15 คน ซึ่งได้จากการเสนอชื่อของครูประจำชั้นและครูภาษาไทย แบ่งตัวอย่างประชากรเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยวิธีจับฉลาก กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยกิจกรรมคิดสรร กลุ่มควบคุมได้รับการสอนด้วยกิจกรรมปกติ แต่ละกลุ่มใช้เวลาสอน 39 คาบ (คาบละ 20 นาที) รวม 5 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการสอน 2 ชุด ๆ ละ 12 แผน แบบสังเกตพฤติกรรมการสนใจเรียน 1 ชุด ผู้วิจัยมอบแบบสังเกตพฤติกรรมให้ผู้ช่วยวิจัย 2 คน สังเกตพฤติกรรมของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม นำคะแนนที่ได้จากแบบสังเกตมาหาค่าเฉลี่ยแล้วเปรียบเทียบคะแนนโดยทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมคิดสรร มีพฤติกรรมการสนใจเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยทำให้ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมคิดสรร เพื่อสอนภาษาไทยแก่นักเรียนที่ไม่สนใจเรียน

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนักศึกษา *กัญญา อมรวิวัฒน์*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *สุมน อมรวิวัฒน์*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

##C140754 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION
KEY WORD: SELECTED ACTIVITIES/TEACHING THAI LANGUAGE/ATTENTIVE LEARNING
BEHAVIORS/PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS

SUDARATANA KONGKARNKIEN : EFFECTS OF USING SELECTED ACTIVITIES IN
TEACHING THAI LANGUAGE ON ATTENTIVE LEARNING BEHAVIORS OF PRATHOM
SUKSA SIX STUDENTS. THESIS ADVISOR : PROF. SUMON AMORNVIVAT, 512 PP.
ISBN 974-582-783-5

The purpose of this research was to study the effects of using selected activities in teaching Thai language on attentive learning behaviors of Prathom Suksa six students. The sample were students from two classes of 30 students in each class included 15 students who had less attentive learning behaviors and were proposed by the Thai language teacher and their classroom teachers. The sample were divided into 2 groups: the experimental group and the control group, by simple random sampling. The experimental group was taught by selected activities and the control group was taught by conventional activities. Each group was taught for 39 periods (20 minutes/periods) making the total of 5 weeks to study the result of the experiment. The research instruments were 2 sets of 12 lesson plans, and the observation form. Two researcher's assistants were given the behavior-observation forms to observe learning behaviors of the sample in both group. The scores from the observation form were analyzed by the means and comparison of scores by using t-test.

The findings revealed that students who were taught by selected activities had significantly higher attentive learning behaviors than students who were taught by conventional activities at the level of .01.

From this result, it can be used as the model for the teachers of Thai language to teach students who had no attentive learning behaviors.

ภาควิชา..... ประถมศึกษา
สาขาวิชา..... ประถมศึกษา
ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิสิต..... *Sudaratana Kongkarnkien*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *สมาน อมรวิวัฒน์*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

นับตั้งแต่เริ่มวางโครงการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก ศาสตราจารย์ สมน อมรวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งคอยให้คำแนะนำแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเมตตา ห่วงใยตลอดมา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี ด้วยความกรุณาของคณาจารย์ในภาควิชาประถมศึกษาหลายท่าน นับตั้งแต่ รองศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุกนธมาน รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม รองศาสตราจารย์ ดร.ลำลี ทองธิว ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำปรึกษาแผนการสอน แบบสังเกตที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบคุณคณะผู้บริหารโรงเรียน คณะครู อาจารย์ สุรินทร์ กาแก้ว อาจารย์คิ่งนิจ เพื่อนเอี่ยม และนักเรียนโรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และร่วมมือในการเก็บข้อมูล ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุต อาจารย์พีระ รัตนวิจิตร อาจารย์วินัย คำสุวรรณ ผู้ให้คำแนะนำปรึกษาทางสถิติ ขอขอบคุณ คุณวรรณ พิษิตถกมล และ คุณสุนีย์ วงศ์ธานวัฒน์ ที่ช่วยเหลือในเรื่องการพิมพ์

ท้ายที่สุด ขอระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ นาวาเอกนิพนธ์ คล่องการเขียน คุณแม่ สุมาลี คล่องการเขียน คุณสามารถ พิงอุตม ต.ญ. สลิษา พิงอุตม นี น้อง เพื่อน ที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือส่งเสริมให้ผู้วิจัยได้ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ

สุภารัตน์ คล่องการเขียน

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
รายการตารางประกอบ.....	ญ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	สมมติฐานของการวิจัย.....	20
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	22
	ขอบเขตของการวิจัย.....	22
	ข้อตกลงเบื้องต้น.....	24
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	24
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	26
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย.....	29
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
	ความสนใจกับการเรียนการสอน.....	31
	ความหมายของความสนใจทางการเรียน.....	31
	องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ.....	33
	สาเหตุที่ทำให้เกิดความสนใจ.....	33
	การสร้างและการส่งเสริมความสนใจ.....	34
	การนำความสนใจมาใช้ในการเรียนการสอน.....	37
	การเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ความสำคัญของการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา.....	38
จุดประสงค์ทั่วไปของการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา.....	40
จุดประสงค์เฉพาะของการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	41
โครงสร้างเนื้อหากลุ่มทักษะภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	43
การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521.....	46
องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย.....	46
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดของนักการศึกษา ที่มีต่อพฤติกรรมการสนใจเรียน.....	59
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมคัดสรร.....	59
ทฤษฎีการเรียนรู้รูปร่าง.....	59
ป้ายนิเทศ.....	62
การจัดห้องเรียนและการจัดโต๊ะเรียน.....	71
การเสริมแรง.....	80
กิจกรรมกลุ่ม.....	86
เพลง.....	94
การทดสอบ.....	107
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต.....	111
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	119
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	136
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	136
ขั้นตอนในการสร้างและทดลองใช้เครื่องมือ.....	137

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตัวอย่างประชากร.....	146
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	149
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	150
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	152
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	155
สรุปผลการวิจัย.....	158
อภิปรายผลการวิจัย.....	158
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	173
รายการอ้างอิง.....	174
ภาคผนวก.....	190
ภาคผนวก ก.....	191
ภาคผนวก ข.....	193
ภาคผนวก ค.....	496
ภาคผนวก ง.....	507
ประวัติผู้เขียน.....	512

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	เปรียบเทียบขั้นดำเนินการสอนโดยใช้กิจกรรมคัดสรรและ ขั้นดำเนินการสอนโดยใช้กิจกรรมปกติ.....	138
2	ความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมการณ์ใจเรียนตามเกณฑ์/กิจกรรมคัดสรร/ พฤติกรรมที่ต้องการสังเกต.....	140
3	ตารางแสดง วัน เดือน ปี เวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	147
4	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการณ์ใจเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	151
5	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการณ์ใจเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมตามรายชื่อ.....	152